

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

**Geef
Gouda
door!**

Programmabegroting 2023-2026

gemeente
gouda

2.3 Financiële samenvatting

Conclusie van de financiële positie

- We leveren een sluitend meerjarenperspectief op.
- In de voorliggende begroting zijn de budgetten zoals opgenomen in het bestuursakkoord 2022 - 2026 "Geef Gouda door" verwerkt.
- De geactualiseerde verhouding tussen risico's en de mogelijkheid om deze te kunnen opvangen vanuit het weerstandsvermogen is "ruim voldoende" voor 2023 - 2026.
- De omvang van de algemene reserve neemt toe van € 35 miljoen in 2023 naar € 54 miljoen in 2026.

Financiële resultaten 2023 -2026

In onderstaande tabel zijn de financiële resultaten opgenomen voor de jaren 2023 tot en met 2026.

(bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Totaal lasten	324.194	310.021	312.654	310.827
Totaal baten	-325.353	-315.867	-325.039	-312.058
Saldo excl. reserves	-1.158	-5.846	-12.384	-1.231
Toevoegingen	19.607	4.057	4.257	4.257
Onttrekkingen	-21.062	-3.988	-3.309	-3.839
Saldo inzet reserves	-1.455	68	948	417
Gerealiseerd resultaat	-2.613	-5.778	-11.437	-814

(+ = nadeel/last | - = voordeel / baat)

Ontwikkelingen begroting 2023 - 2026

In de onderstaande tabel zijn de ontwikkelingen opgenomen vanaf de meest actuele uitgangspositie (raadsbesluiten t/m 4 juli 2022) van het begrotingsresultaat. Hierbij zijn de mutaties per onderdeel toegelicht.

(bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
A. Startbegroting	-23.165	-26.659	-31.731	-16.827
B. Autonome en administratieve ontwikkeling	-981	-1.693	-1.958	-2.287
C. Bestuursakkoord	17.022	18.703	19.976	16.661
D. Nieuwe ontwikkelingen/ beleid	4.512	3.871	2.276	1.639
E. Geactualiseerd perspectief	-2.613	-5.778	-11.437	-814

(+ = nadeel/last | - = voordeel / baat)

A. Startbegroting

Dit betreft de startpositie na het vaststellen van raadsbesluiten tot 4 juli 2022.

B. Autonome en administratieve ontwikkeling

Bij het samenstellen van de programmabegroting 2023 - 2026 zijn er diverse autonome ontwikkelingen. Dit betreft onder andere loon- en prijsontwikkeling, aanpassing van hoeveelheden en administratieve aanpassingen. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar hoofdstuk 5.3.

C. Bestuursakkoord "Geef Gouda door" 2022 -2026

Op 29 juni 2022 is het Bestuursakkoord "Geef Gouda door" 2022 - 2026 vastgesteld. De budgettaire verwerking is in de voorliggende begroting 2023 - 2026 verwerkt. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar hoofdstuk 5.3.

D. Nieuwe ontwikkelingen/ beleid

Bij het samenstellen van de programmabegroting 2023 - 2026 zijn er diverse nieuwe ontwikkelingen. In de onderstaande tabel is een specificatie met toelichting van deze ontwikkelingen opgenomen.

D. Nieuwe ontwikkelingen/ beleid (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
01. Nadere uitwerking meicirculaire 2022	429	407	377	364
02. Tijdelijke voorzieningen Westergouwe	369	402	515	0
03. Uitvoering amendement verbetering bestaand groen	150	150	0	0
04. Vennootschapsbelasting	363	233	234	160
05. Contractwissel Gazprom	276	276	276	276
06. Toevoeging stelpost Winterplan	2.000	1.500	0	0
07. Toevoeging stelpost looncompensatie	500	500	500	500
08. Toevoeging stelpost onderuitputting kapitaallasten	250	250	250	250
09. Diverse kleine mutaties	175	153	125	90
Totaal mutaties nieuwe ontwikkelingen / beleid	4.512	3.871	2.276	1.639

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

1. Nadere uitwerking meicirculaire 2022

Dit betreft een correctie van een algemene mutatie van het gemeentefonds naar een taakmutatie integratie uitkering WSW. Bij een nadere analyse van de meicirculaire 2022 is gebleken dat dit bedrag ten onrechte niet was toegekend aan het onderdeel WSW.

2. Tijdelijke voorzieningen Westergouwe

Op 26-05-2021 heeft de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van een bedrag van € 49 miljoen bij de ' nota maatschappelijke voorzieningen Westergouwe 2021'. Het totaal beschikbaar budget bestond uit een investering van € 46,7 miljoen. Het resterende bedrag waren exploitatiemiddelen bestemd voor uitbreiding en huur van de tijdelijke huisvesting van 'IKC De Ontdekkingsreizigers'. Echter is het financieel effect van deze exploitatiemiddelen destijds niet verwerkt. In de 1e bestuursrapportage 2022 zijn de exploitatiemiddelen voor het jaar 2022 (alsnog) verwerkt. De resterende exploitatiemiddelen voor de jaren 2023 t/m 2025 zijn in deze begroting verwerkt.

3. Uitvoering amendement verbetering bestaand groen

Dit betreft fasering van het amendement verbetering bestaand groen. Er is € 300.000 is vrijgefallen in de 1e bestuursrapportage 2022. De fasering over de jaren 2023 en 2024 zijn in deze begroting verwerkt.

4. Vennootschapsbelasting

Dit betreft de actualisatie van de vennootschapsbelasting 2023 - 2026.

5. Contractwissel Gazprom

Vanwege de (verplichte) overstap naar een nieuwe energieleverancier worden er extra kosten gemaakt.

6. Toevoeging stelpost Winterplan

We reserveren € 2 miljoen in 2023 en € 1,5 miljoen in 2024 voor onder andere aanvullende steun aan huishoudens en maatschappelijke organisaties, zoals sportverenigingen, cultuurinstellingen, welzijnsorganisaties en buurthuizen, die door de stijgende energiekosten financieel ernstig in de problemen komen.

7. Toevoeging stelpost looncompensatie

Dit betreft een extra toevoeging aan de stelpost (reservering) voor looncompensatie. Gelet op de huidige arbeidsmarktontwikkelingen en CAO onderhandelingen wordt er 1% extra op deze stelpost begroot. Hiermee komt de totale loonreservering op 4%. Gelet op de marktontwikkelingen is deze reservering waarschijnlijk niet toereikend. Op basis van de uitkomsten van de septembercirculaire 2022 wordt de looncompensatie mogelijk herzien.

8. Toevoeging stelpost onderuitputting

Vanwege stijgende investeringskosten (ontwikkeling van de marktprijzen) reserveren we budget voor extra kapitaallasten (afschrijving / rentekosten) in de toekomst.

9. Diverse kleine mutaties

Dit betreft diverse kleine overige mutaties.

E. Begrotingsresultaten 2023 - 2026

Dit betreft de nieuwe begrotingsresultaten 2023 - 2026 na verwerking van de diverse ontwikkelingen.

Structureel en incidenteel resultaat

Het onderscheid tussen structurele en incidentele resultaten is van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. In het algemeen geldt dat de gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering.

(bedragen * € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Resultaat begroting (A)	-2.613	-5.778	-11.437	-814
Incidenteel saldo begroting				
<i>Saldo van incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves</i>	-3.161	-1.281	-43	92
Incidenteel saldo (B)	-3.161	-1.281	-43	92
Structureel saldo begroting				
Totaal structurele baten	-325.353	-315.867	-325.039	-312.058
Totaal structurele lasten	324.194	310.021	312.654	310.827
Saldo	-1.158	-5.846	-12.384	-1.231
<i>Saldo van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves</i>	1.706	1.349	990	325
Structureel saldo (A-B)	548	-4.497	-11.394	-906

(+ = nadeel / last | - = voordeel / baat)

Ontwikkeling reservepositie

De algemene reserve is een buffer voor de instandhouding van de weerstandscapaciteit en voor het opvangen van incidentele kosten. In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de algemene reserve weergegeven, per stand 31 december.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2023 t/m 2e berap 2022	2024	2025	2026
Algemene reserve per (31/12)	32.537	35.151	41.129	52.765
Begrotingsresultaten (31/12)	2.613	5.778	11.437	814
Beschikbaar weerstandsvermogen per (31/12)	35.151	40.929	52.565	53.579

Aanpassingen binnen de begroting 2023 - 2026

Nieuwe reserve Klimaatfonds - uitwerking bestuursakkoord "Geef Gouda door"

Om de ambities om in 2040 een CO₂-vrije stad te zijn richten wordt een revolverend duurzaamheidsfonds / klimaatfonds opgericht. Als aanvulling op Rijks- en provinciale ondersteuningsmiddelen (subsidies en fondsen) ondersteunt een lokaal duurzaamheidsfonds / klimaatfonds bij het waarmaken van deze ambitie.

Ontwikkeling woonlasten

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de woonlasten weergegeven, op basis van een gemiddelde WOZ waarde van woningen in Gouda in 2022 van € 276.000. Ter vergelijking zijn de woonlasten van 2022 ná vaststelling van het amendement van de raad (teruggaaf van € 1 miljoen) verwerkt.

Opbrengstsoort (bedragen x € 1)	2023		2022 na amendement		verschil in %	
	eigenaar/ gebruiker	huurder	eigenaar/ gebruiker	huurder	eigenaar/ gebruiker	huurder
OZB eigenaar	242,86		237,40		2,30%	
Afvalstoffenheffing	392,55	392,55	317,00	317,00	23,83%	23,83%
Rioolheffing eigenaar	258,50		252,70		2,30%	
Rioolheffing gebruiker	253,10	253,10	247,40	247,40	2,30%	2,30%
Totaal	1.147,01	645,65	1.054,50	564,40	8,77%	14,40%

Als college vinden wij het van belang dat de heffingen zo veel mogelijk kostendekkend zijn, maar tegelijkertijd willen wij ook de woonlasten acceptabel houden voor onze inwoners. Met name op het terrein van afval zien we dat het tarief flink stijgt door o.a. ontwikkelingen op het gebied van de verwerking van het afval. Na een bijstelling/actualisatie op het gebied van toerekeningen vanuit zwerfafval en reinigingsinspectie blijft een stijging over van 8,77% voor een eigenaren/ gebruikers en 14,40% voor huurders.

Als college vinden wij deze woonlastenontwikkeling zorgelijk en is er proactief nagedacht over potentiële mogelijkheden voor een verlaging van de woonlasten. Wij zien dit als een politieke keuze en willen graag actief met u als raad in gesprek om - zowel op basis van de mogelijkheden op korte termijn als de langere termijn - hier verder invulling aan te geven en over te besluiten.

Mogelijkheden korte termijn

1: Verlaging van de woonlasten incidenteel of structureel door bijstelling van de kosten van kwijschelding aan afval en riool

Op de korte termijn is het mogelijk om structureel of incidenteel het tarief te verlagen en dit te dekken vanuit het saldo van de begroting. Een concrete invulling daarvan kan zijn om de kwijschelding uit de afvalstoffenheffing en of rioolheffing te halen en te dekken uit de algemene middelen. Dit betekent dat de kwijschelding van de belasting van de betreffende doelgroep dan niet meer rechtstreeks wordt betaald door degenen die wel de heffing betalen, maar dat dit ten laste komt van de gemeentelijke begroting. De kosten hiervoor bedragen ca € 976.000 miljoen structureel voor afval (effect tarief daling € 29,47), indien dit ook gelijk gedaan wordt voor riool bedraagt dit structureel € 719.000 (effect tarief daling rioolheffing gebruiker € 20,50).

2: Verlaging van de woonlasten incidenteel of structureel - door inzet vanuit het begrotingssaldo 2023 - 2026

Een structurele of incidentele verlaging van de woonlasten ten laste van het begrotingssaldo 2023 - 2026. Grofweg elke €10 verlaging betekent € 350.000 begrotingssaldo.

Mogelijkheden lange termijn

Afval

Voor de wat langere termijn is het goed om samen met u als raad verschillende zaken op een rij te zetten: de ontwikkelingen van de marktprijzen van de verschillende afvalstromen, de ontwikkelingen ten aanzien van het contract van cyclus, de ambities op het terrein van duurzaamheid en de manier waarop het afval ingezameld wordt.

Riool

Volgend jaar wordt een voorstel voorgelegd voor een actualisatie van het VGRP - gemeentelijk rioleringsplan. Op het gebied van riolering is dit een moment om de diverse ontwikkelingen in relatie tot de heffing te bespreken.